--- CƠ SỞ DỮ LIỆU ---

Nội dung thực hành

Tuần 7

Truy vấn nâng cao

Tóm tắt nội dung bài thực hành:

Sử dụng một số hình thức truy vấn khác: Truy vấn phục vụ mục đích thống kê, ...

Bộ môn **Hệ thống thông tin**

Khoa Công nghệ thông tin

ĐH Khoa học tự nhiên TP HCM

MỤC LỤC

L	Mục ti	eu va tom tat nọi dung1
2	Hướn	g dẫn chi tiết1
	2.1 Cá	câu lệnh INSERT, UPDATE mở rộng1
	2.1.1	UPDATE dữ liệu từ dữ liệu có sẵn:1
	2.1.2	INSERT dữ liệu vào một bảng từ một bảng có sẵn1
	2.2 Tru	ıy vấn với phép kết ngoài2
	2.2.1	Inner joins (Kết bằng):2
	2.2.2	Right (Outer) joins (Ket phái)
	2.2.3	Left (Outer) joins (Kết trái)4
	2.2.4	Full (Outer) joins4
	2.3 Cất	ı trúc CASE5
	2.3.1	Cấu trúc 15
	2.3.2	Cấu trúc 26
		ng hợp dữ liệu sử dụng COMPUTE, COMPUTE BY, GROUP BY CUBE, GROUP BY
	ROLLUP	6
	2.4.1	COMPUTE6
	2.4.2	COMPUTE BY
	2.4.3	GROUP BY WITH CUBE8
	2.4.4	GROUP BY WITH ROLLUP9
4	2.5 GR	OUP BY WITH CUBE ROLLUP với GROUPING10
	2.5.1	Trường hợp 1:10
	2.5.2	Trường hợp 2 (Sửa dữ liệu)→ Vấn đề ???11
	2.5.3	Sử dụng GROUPING:11
	2.6 Sử	dụng Case End với Grouping13

			7		-			
2	Pài târ	3	4	7	- "	1	12	2
J	Dai tal	J			 gran a se		LU	)

TRUY VẤN NÂNG CAO

1 Mục tiêu và tóm tắt nội dung

Sau khi hoàn thành bài thực hành này sinh viên sẽ biết được:

- Câu lệnh INSERT UPDATE mở rộng
- Sử dụng phép kết ngoài
- Truy vấn với Cấu trúc CASE
- Tổng hợp dữ liệu sử dụng COMPUTE, COMPUTE BY, CUBE, ROLL UP
- Sử dụng GROUP BY ... WITH CUBE | ROLLUP với hàm GROUPING

2 Hướng dẫn chi tiết

2.1 Các câu lệnh INSERT, UPDATE mở rộng

Cho các quan hệ sau:

SINHVIEN (MASV, HOTEN, DIEMTB, HANG)

SINHVIENGIOI(MASV, HOTEN, DIEMTB)

2.1.1 <u>UPDATE dữ liệu từ dữ liệu có sẵn:</u>

Ví dụ 5: Cập nhật hạng của sinh viên

```
update SINHVIEN
set HANG = (SELECT count(*)
FROM SINHVIEN sv
WHERE sv.DIEMTB >= SINHVIEN.DIEMTB)
```

2.1.2 INSERT dữ liệu vào một bảng từ một bảng có sẵn

<u>Ví dụ 6</u>: Thêm dữ liệu vào bảng SINHVIENGIOI các sinh viên có điểm trung bình từ 8.0 trở lên

```
insert into SINHVIENGIOI
select MASV, HOTEN, DIEMTB
from SINHVIEN
where DIEMTB > 8
```

2.2 Truy vấn với phép kết ngoài

- Xét 2 bảng dữ liệu sau:

1		SIN	HVIEN		
malop	tenlop		masv	hoten	malop
L1	10A	1	01	A	L1
L2	10B	2	02	В	L2
L3	10C	3	03	С	L2
		4	04	D	L1
		5	05	E	L1
	malop L1 L2	malop tenlop L1 10A L2 10B	malop tenlop L1 10A 1 L2 10B 2 L3 10C 3	malop tenlop masv L1 10A 1 01 L2 10B 2 02 L3 10C 3 03 4 04	malop tenlop masv hoten L1 10A L2 10B L3 10C 3 03 4 04 D

- Yêu cầu: Cho biết sĩ số của mỗi lớp

2.2.1 Inner joins (Kết bằng):

Phép kết Inner joins giữa 2 bảng A và B $\rightarrow$ là một bảng C = {các bộ trong đó mỗi bộ là sự kết hợp của các bộ trong A với các bộ trong B sao cho điều kiện kết được thỏa mãn}

• Phép kết inner join giữa SINHVIEN và LOP

-- C1: Sử dụng phép JOIN

SELECT *

FROM SINHVIEN AS SV **JOIN** LOP AS L **ON** SV.MALOP = L.MALOP

-- C2: Sử dụng điều kiện kết ở mệnh đề WHERE

SELECT *

FROM SINHVIEN SV, LOP L

WHERE SV.MALOP = L.MALOP

Kết quả

	masv	hoten	malop	malop	tenlop
1	01	A	L1	L1	10A
2	02	В	L2	L2	10B
3	03	С	L2	L2	10B
4	04	D	L1	L1	10A
5	05	E	L1	L1	10A

Nhân xét: Thông tin về lớp 10C bị mất

• Tính sĩ số của lớp

SELECT L.MALOP, L.TENLOP, COUNT(*) AS SISO

FROM SINHVIEN AS SV JOIN LOP AS L ON SV.MALOP = L.MALOP

GROUP BY L.MALOP, L.TENLOP

<u>Kết quả :</u>

	malop	tenlop	SiSo
1	L1	10A	3
2	L2	10B	2

Nhận xét: Sĩ số của lớp 10C (bằng 0) không được xuất ra, vì thông tin lớp 10C đã bị mất sau phép kết bằng. Do vậy với phép kết bằng thì những bộ không thỏa mãn điều kiện kết sẽ được loại bỏ. Nếu muốn xuất hiện → Sử dụng phép kết ngoài.

2.2.2 Right (Outer) joins (Kết phải)

Phép kết Right Outer joins giữa 2 bảng A và B → là một bảng C = {các bộ trong đó mỗi bộ là sự kết hợp của các bộ trong A với các bộ trong B sao cho điều kiện kết được thỏa mãn} + {các bộ còn lại trong B mà không thỏa điều kiện kết với bất kỳ một bộ trong A nào}

• Phép kết Right (Outer) Joins giữa SINHVIEN và LOP

SELECT *

FROM SINHVIEN as SV RIGHTJOIN LOP as L ON SV.MALOP = L.MALOP

Kết quả :

	masv	hoten	malop	malop	tenlop
1	01	A	L1	L1	10A
2	04	D	L1	L1	10A
3	05	Е	L1	L1	10A
4	02	В	L2	L2	10B
5	03	C	L2	L2	10B
6	NULL	NULL	NULL	L3	10C

Nhận xét: Thông tin về lớp 10C vẫn được giữ lại sau phép kết phải

• Tính sĩ số của lớp

SELECT L.MALOP, L.TENLOP, COUNT(SV.MALOP) AS SISO FROM SINHVIEN AS SV RIGHTJOIN LOP AS L ON SV.MALOP = L.MALOP GROUP BY L.MALOP, L.TENLOP

Kết quả :

	malop	tenlop	SiSo
1	L1	10A	3
2	L2	10B	2
3	L3	10C	0

<u>Nhận xét : Sĩ</u> số của các lớp không có học sinh (10 C) vẫn được xuất ra (vì phép kết không mất thông tin về lớp)

2.2.3 <u>Left (Outer) joins (Kết trái)</u>

Phép kết Left (Outer) joins giữa 2 bảng A và B → là một bảng C = {các bộ trong đó mỗi bộ là sự kết hợp của các bộ trong A với các bộ trong B sao cho điều kiện kết được thỏa mãn} + {các bộ còn lại trong A mà không thỏa điều kiện kết với một bô bất kỳ trong B nào}

2.2.4 Full (Outer) joins

Phép kết Full Outer joins giữa 2 bảng A và B $\rightarrow$ là một bảng C = {các bộ trong đó mỗi bộ là sự kết hợp của các bộ trong A với các bộ trong B sao cho điều kiện kết được thỏa mãn} + {các bộ còn lại trong A mà không thỏa điều kiện kết với bất kỳ một bộ trong B nào} + {các bộ còn lại trong B mà không thỏa điều kiện kết với bất kỳ một bộ trong A nào}

<u>PUBLISHER</u>

	pid	pname		pcity
1	1	Algodata Infosystems	1	MIA
2	2	Algodata Infosystems	2	NYO
3	3	Algodata Infosystems	3	MAN

AUTHORS

	auid	firstname	lastname	city
1	1	Reginald	Blotchet-Halls	NYO
2	2	Michel	DeFrance	OAS
3	3	Innes	del Castillo	CAN
4	4	Ann	Dull	LND
5	5	Marjorie	Green	CAL
6	6	Morningstar	Greene	CAL
7	7	Burt	Gringlesby	LOS
8	8	Sheryl	Hunter	NYO

SELECT *

FROM AUTHORS **FULL JOIN** PUBLISHERS **ON** city = pcity

<u>Kết quả :</u>

	auid	first	lastname	city	pid	pname	pcity
1	1	Reginald	Blotch	NYO	2	Algoda	NYO
2	2	Michel	DeFrance	OAS	NULL	NULL	NULL
3	3	Innes	del Ca	CAN	NULL	NULL	NULL
4	4	Ann	Dull	LND	NULL	NULL	NULL
5	5	Marjorie	Green	CAL	NULL	NULL	NULL
6	6	Morni	Greene	CAL	NULL	NULL	NULL
7	7	Burt	Gringlesby	Los	NULL	NULL	NULL
8	8	Sheryl	Hunter	NYO	2	Algoda	NYO
9	NULL	NULL	NULL	NULL	3	Algoda	MAN
10	NULL	NULL	NULL	NULL	1	Algoda	MIA

2.3 Cấu trúc CASE

2.3.1 <u>Cấu trúc 1</u>

```
CASE input_expression

WHEN when_expression THEN result_expression

[ ...n ]

[ ELSE else_result_expression
]

END
```

Ví du 7: Cho biết họ tên các nhân viên và năm về hưu

```
SELECT HONV, TENNV,

(CASE PHAI

WHEN 'Nam' THEN YEAR(NGSINH) + 60

WHEN 'Nu' THEN YEAR(NGSINH) + 55

END ) AS NAMVEHUU

FROM NHANVIEN
```

Ví du 8:Cho biết họ tên các nhân viên đã đến tuổi về hưu (nam 60 tuổi, nữ 55 tuổi)

```
SELECT HONV, TENNV
FROM NHANVIEN
WHERE YEAR(GETDATE()) - YEAR(NGSINH) >= ( CASE PHAI WHEN 'Nam' THEN 60 WHEN 'Nu' THEN 55 END )
```

2.3.2 Cấu trúc 2

```
CASE

WHEN Boolean_expression THEN result_expression

[ ...n ]

[

ELSE else_result_expression
]

END
```

<u>Ví dụ 9</u>: Cho biết sinh viên và xếp loại học lực của sinh viên

```
select MASV, CASE

WHEN DIEMTB >= 8 THEN N'Giỏi'

WHEN DIEMTB >= 7 THEN N'Khá'

WHEN DIEMTB >= 6 THEN N'Trung bình khá'

WHEN DIEMTB >= 5 THEN N'Trung bình'

END

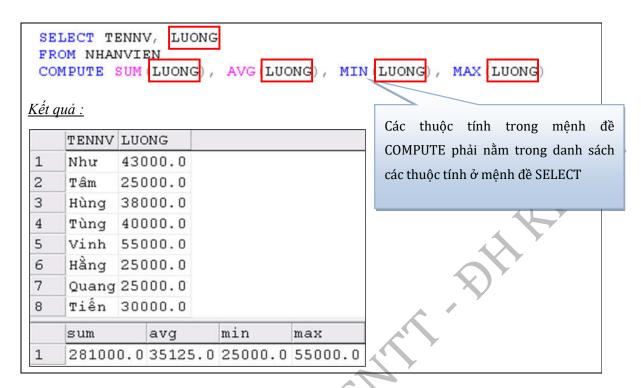
from SINHVIEN
```

2.4 Tổng hợp dữ liệu sử dụng COMPUTE, COMPUTE BY, GROUP BY CUBE, GROUP BY ROLLUP

2.4.1 **COMPUTE**

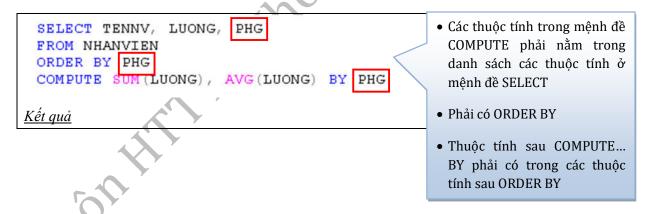
Sử dụng để tổng hợp dữ liệu của các bảng.

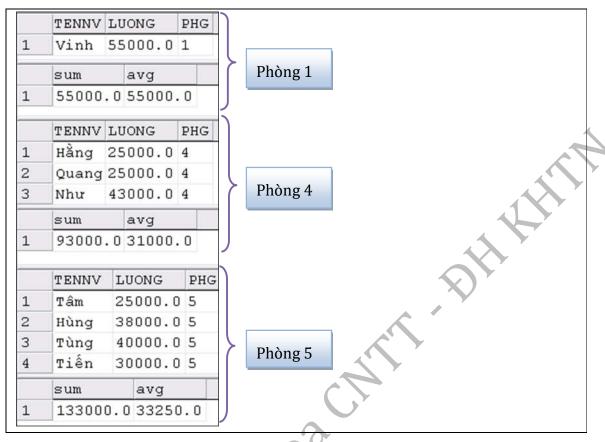
<u>Ví dụ 1</u>: Cho biết các nhân viên, tổng lương, lương trung bình của tất cả các nhân viên

2.4.2 COMPUTE BY

<u>Ví dụ 2</u>: Cho biết các nhân viên của từng phòng, tổng lương, lương trung bình của từng phòng

- Lưu ý :
  - Các thuộc tính sau COMPUTE ... BY phải có trong danh sách các thuộc tính sau ORDER BY
  - o Không đặt tên kết quả trả ra được

2.4.3 GROUP BY ... WITH CUBE

Cho bảng dữ liệu ITEM như sau:

	itemid	itemname	color	quantity
1	1	Table	Blue	124
2	2	Table	Red	223
3	3	Chair	Blue	101
4	4	Chair	Red	210

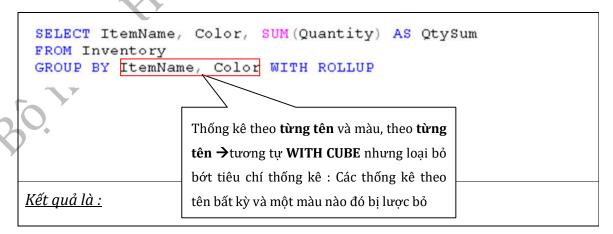
Ví dụ 3: Tổng hợp số lượng của các item theo tên và màu, theo từng tên, theo từng màu, tổng số item

```
SELECT ItemName, Color, SUM (Quantity) AS QtySum
  FROM Inventory
  GROUP BY ItemName, Color WITH CUBE
Kết quả là :
     ItemName
                Color
                            QtySum
                                            Số lượng Item tên Chair và màu Blue là 101
    Chair
                Blue
                            101
     Chair
                Red
                            210
     Chair
                NULL
                            311
                                            Số lượng Item tên Table (màu bất kỳ) là: 347
     Table
                Blue
                            124
     Table
                Red
                            223
    Table
                NULL
                            347
                                           Số lượng Item (tên bất kỳ, màu bất kỳ) = tổng
 7
    NULL
                NULL
                            658
                                           số item là 658
     NULL
                Blue
                            225
    NULL
                Red
                            433-
                                            Số lượng Item màu Red (tên bất kỳ): 433
Nhân xét
```

- Group by n thuộc tính → sẽ thống kê theo 2ⁿ tiêu chí
- Những thống kê mà không có dữ liệu sẽ không được xuất ra

2.4.4 GROUP BY ... WITH ROLLUP

<u>Ví dụ 4</u>: Tổng hợp số lượng của các item theo **từng tên** và màu, theo **từng tên**, tổng số item

	ItemName	Color	QtySum	Cá l Land tân Chaire à mòn Dhealà 101	
1	Chair	Blue	101	Số lượng Item tên Chair và màu Blue là 101	
2	Chair	Red	210		
3	Chair	NULL	311		
4	Table	Blue	124	Số lượng Item tên Table (màu bất kỳ) là : 3	
5	Table	Red	223		
6	Table	NULL	347		
7	NULL	NULL	658	Số lượng Item (tên bất kỳ, màu bất kỳ) = tổng	
				số item là 658	

Lược bỏ 2 thống kê theo: (tên bất kỳ, màu đỏ) và (tên bất kỳ, màu xanh)

2.5 GROUP BY ... WITH CUBE | ROLLUP với GROUPING

2.5.1 <u>Trường hợp 1:</u>

	itemid	itemname	color	quantity
1	1	Table	Blue	124
2	2	Table	Red	223
3	3	Chair	Blue	101
4	4	XYZ	Red	225

Ví dụ 10a. Cho biết số lượng item ứng với (mỗi tên, mỗi màu), (từng tên), (từng màu)

NULL được hiểu là: Tên bất kỳ

2.5.2 Trường hợp 2 (Sửa dữ liêu) → Vấn đề ???

Thay đổi dữ liệu ở bảng trên:

	itemid	itemname	color	quantity
1	1	Table	Blue	124
2	2	Table	Red	223
3	3	Chair	Blue	101
4	4	NULL	Red	225

Kết quả thực hiện lai câu truy vấn:

	itemname	color	SoLuong
1	NULL	Red	225
2	NULL	NULL	225
3	Chair	Rlue	101
4	Chair	NULL	101
5	Table	Blue	124
6	Table	Red	223
7	Table	NULL	347
8	NULL	NULL	673
9	NULL	Blue	225
10	NULL	Red	448

Có một item có itemname giá trị NULL

NULL được hiểu là tên bất kỳ hay là itemname = NULL → ????

→ Không phân biệt giá trị NULL ở đây hiểu là gì : là tên bằng NULL hay ý nghĩa là tên bất kỳ → Giải pháp : **Sử dụng Grouping để xác định**

2.5.3 Sử dụng GROUPING:

Cú pháp : GROUPING (<tên thuộc tính>)

Grouping nhằm kiểm tra xem giá trị của một thuộc tính ở kết quả của câu truy vấn là do dữ liệu thực sự hay là do câu truy vấn tự phát sinh

Giải thích với ví dụ trên:

Nếu Grouping giá trị của thuộc tính tên (itemname) là $1 \rightarrow$ giá trị NULL xuất hiện do mệnh đề CUBE $\rightarrow$ ý nghĩa là tên bất kỳ (*do câu truy vấn tự phát sinh*)

Nếu Grouping giá trị của thuộc tính tên(itemname) là $0 \rightarrow$ giá trị NULL có ý nghĩa là tên của item đó là NULL (do dữ liệu thực sự: itemname là NULL).

Ví dụ:

```
select itemname ,color, sum(quantity) as SoLuong,
grouping (itemname) 'grp'
from Inventory
group by itemname, color with cube
```

Kết quả là:

NULL được hiểu là itemname = NULL do Grouping(itemname)=0

→ Item NULL màu đỏ có số lượng là 225

	itemname	color	SoLuong	grp
1	NULL	Red	225	0
2	NULL	NULL	225	0
3	Chair	Blue	101	0
4	Chair	NULL	101	0
5	Table	Blue	124	0
6	Table	Red	223	0
7	Table	NULL	347	0
8	NULL	NULL	673	1
9	NULL	Blue	225	1
10	NULL	Red	448	1

NULL được hiểu là tên bất kỳ do Grouping(itemname) = 1

→ Item bất kỳ, màu đỏ có số lượng là 448

2.6 Sử dụng Case ... End với Grouping

```
when itemname IS NULL and
grouping(itemname)=1 then N'Tên bất kỳ'
else itemname
end) as Itemname,
(case
when color is NULL and
grouping(color)=1 then N'Màu bất kỳ'
else color
end) as Color,
sum (quantity) as SoLuong
from Inventory
group by itemname, color with cube
```

Kết quả là:

	Itemname	Color	SoLuong
1	NULL	Red	225
2	NULL	Màu bất kỳ	225
3	Chair	Blue	101
4	Chair	Màu bất kỳ	101
5	Table	Blue	124
6	Table	Red	223
7	Table	Màu bất kỳ	347
8	Tên bất kỷ	Màu bất kỳ	673
9	Tên bất kỷ	Blue	225
10	Tên bất kỷ	Red	448

3 Bài tập

Yêu cầu: Viết các câu truy vấn cho bài tập Quản lý đề tài bằng ngôn ngữ SQL.

Bài tập **Quản lý ĐỀ TÀI**:

- Q75. Cho biết họ tên giáo viên và tên bộ môn họ làm trưởng bộ môn nếu có
- Q76. Cho danh sách tên bộ môn và họ tên trưởng bộ môn đó nếu có
- Q77. Cho danh sách tên giáo viên và các đề tài giáo viên đó chủ nhiệm nếu có
- Q78. Xuất ra thông tin của giáo viên (MAGV, HOTEN) và mức lương của giáo viên. Mức lương được xếp theo quy tắc: Lương của giáo viên $< $1800 : \text{``THẤP''}$; Từ $1800 đến}$

- \$2200: TRUNG BÌNH; Lương > \$2200: "CAO"
- Q79. Xuất ra thông tin giáo viên (MAGV, HOTEN) và xếp hạng dựa vào mức lương. Nếu giáo viên có lương cao nhất thì hạng là 1.
- Q80. Xuất ra thông tin thu nhập của giáo viên. Thu nhập của giáo viên được tính bằng LƯƠNG + PHỤ CẤP. Nếu giáo viên là trưởng bộ môn thì PHỤ CẤP là 300, và giáo viên là trưởng khoa thì PHỤ CẤP là 600.
- Q81. Xuất ra năm mà giáo viên dự kiến sẽ nghĩ hưu với quy định: Tuổi nghỉ hưu của Nam là 60, của Nữ là 55.

- Q82. Cho biết danh sách tất cả giáo viên (magv, hoten) và họ tên giáo viên là quản lý chuyên môn của họ.
- Q83. Cho biếtdanh sáchtất cả bộ môn (mabm, tenbm), tên trưởng bộ môn cùng số lượng giáo viên của mỗi bộ môn.
- Q84. Cho biết danh sách tất cả các giáo viên nam và thông tin các công việc mà họ đã tham gia.
- Q85. Cho biết danh sách tất cả các giáo viên và thông tin các công việc thuộc đề tài 001 mà họ tham gia.
- Q86. Cho biết thông tin các trưởng bộ môn (magv, hoten) sẽ về hưu vào năm 2014. Biết rằng độ tuổi về hưu của giáo viên nam là 60 còn giáo viên nữ là 55.
- Q87. Cho biết thông tin các trưởng khoa (magv) và năm họ sẽ về hưu.
- Q88. Tạo bảng DANHSACHTHIDUA (magv, sodtdat, danhhieu) gồm thông tin mã giáo viên, số đề tài họ tham gia đạt kết quả và danh hiệu thi đua:
  - a. Insert dữ liệu cho bảng này (để trống cột danh hiệu)
  - b. Dựa vào cột sldtdat (số lượng đề tài tham gia có kết quả là "đạt") để cập nhật dữ liệu cho cột danh hiệu theo quy định:
    - i. Sodtdat = 0 thì danh hiệu "chưa hoàn thành nhiệm vụ"
    - ii. 1 <= Sodtdat <= 2 thì danh hiệu "hoàn thành nhiệm vụ"
    - iii. 3 <= Sodtdat <= 5 thì danh hiệu "tiên tiến"
    - iv. Sodtdat >= 6 thì danh hiệu "lao động xuất sắc"
- Q89. Cho biết magy, họ tên và mức lương các giáo viên nữ của khoa "Công nghệ thông tin", mức lương trung bình, mức lương lớn nhất và nhỏ nhất của các giáo viên này.
- Q90. Cho biết makhoa, tenkhoa, số lượng gv từng khoa, số lượng gv trung bình, lớn nhất và nhỏ nhất của các khoa này.
- 091. Cho biết danh sách các tên chủ đề, kinh phí cho chủ đề (là kinh phí cấp cho các đề tài

- thuộc chủ đề), tổng kinh phí, kinh phí lớn nhất và nhỏ nhất cho các chủ đề.
- Q92. Cho biết madt, tendt, kinh phí đề tài, mức kinh phí tổng và trung bình của các đề tài này theo từng giáo viên chủ nhiệm.
- Q93. Cho biết madt, tendt, kinh phí đề tài, mức kinh phí tổng và trung bình của các đề tài này theo từng cấp độ đề tài.
- Q94. Tổng hợp số lượng các đề tài theo (cấp độ, chủ đề), theo (cấp độ), theo (chủ đề).
- Q95. Tổng hợp mức lương tổng của các giáo viên theo (bộ môn, phái), theo (bộ môn).
- Q96. Tổng hợp số lượng các giáo viên của khoa CNTT theo (bộ môn, lương), theo (bộ môn), theo (lương).

НÉТ